

Kasam bulves

Pasakoja „Zalgirio“ kolūkio agronomas Žukas Nukasti šimtą hektarų bulvių vien rankomis — didelis darbas. Todėl šiemet valdyba nutarė dalį bulvių kasti mechanizuotai. Nusipirkom traktorinę bulvių kasi- mo mašiną. Su ja numa- tome nukasti daugiau kalp pusę turimų bul- vių.

Bulviakasis prasidėjo. Traktorininkas Kazys Valginis bulviakase iš- bandė, atregulavo. O Zaloslos septynmetės mokyklos mokiniai pasi- slūlė:

— Klek traktorininkas ligi pietų su bulviakase prikas, mes po pamokų spėsime surinkti. Tokiu būdu kasdien nukasama po 2,5—3 ha bulvių.

Derlius šiemet dides- nis, negu pernai. Iš hek- taro prikasama maždaug po 110 cnt bulvių. Tai 10 cnt daugiau, negu bu- vo prikasama pernai.

Bulviakasis vyksta ge-

kolūkio agronomas Žukas ral. Jaunieji talkininkai labai stropiai surenka iš- verstas iš žemių bulves ir veža į sandėlius. Neuž- ligo kolūkyje prasidės masinis bulviakasis viso- se laukininkystės briga- dose. Šiam darbui iš anksto gerai pasiruošta ir tikimės greitu laiku jį baigti.

NUKULTI LINAI

Geras linų derlius buvo šiais metais „Zalgi- rio“ kolūkio I laukininkystės brigadoje. Sugulę linai buvo greitai nurauti ir išvengta nuostolių. Prie linų rovimo darbavosi seni ir jauni. Geral ir greitairovė linus kolūketės B. Gudellienė ir A. Miškinienė.

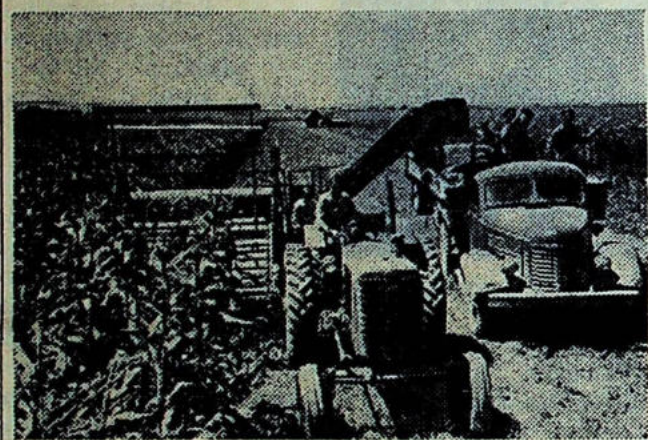
Dabartinio metu linai jau nukulti ir baigiami kloti.

B. Laužikas

PIETŲ KAZACHSTANO SRITIS. TSKP XXI su- važdavimo vardo tarybinis ūkis išaugino gerą kukurū- zų derlių 1000 ha plote. Dabar kukurūzai piaunami ir silosuojami. Pirmieji pradėjo silosuoti kukurūzus Telmano vardo skyriaus Ch. Musametovo vadovau- jamos brigados nariai. Čia iš ha gaunama po 550— 600 centnerių žaliosios masės — pusantro karto dau- gliau, negu buvo numatyta plane.

Nuotraukoje: Ch. Musametovo vadovaujama brigada nuima kukurūzus.

A. Larisovo (TASS) nuotr.

Skubiai taisytina!

Naikina pasėlius

K. Staro vardo kolūkio penktoje laukininkys- tės brigadoje galvijai nakčiai į gardą ir rytą į ganyklą genami tiesiog per rugių lauką.

Kam gi reikėjo išarti ir apsesti praginą, kur anksčiau buvo genami gyvuliai? Arba jėliau ap- sėta, tai reikia užtvirti, kad gyvuliai nemintų pasėlių.

B. Prancūnas

Rateliams vadovauja specialistai

PANEVŽYS. (ELTA). Rajono partinės organiza- cijos balgė ruošti naujie- siems mokslo metams poli- tinio švietimo tinkle. Tūk- stantis du šimtai žmonių — beveik dvigubai daugiau negu pernai pradės spalio pirmą dieną mokslo metus 48 rateliuose, teoriniuose seminaruose ir politinėse mokyklose.

Propagandistais parinkti

tik balgė aukštąjį bei vi- durinį mokslą komunistai, jų tarpe daug žemės ūkio specialistų. Staniūnų tary- biname ūkyje propagandis- tams dirbs agronomai L. Se- reika ir A. Kalinkinas. Lie- tuvos KP VI suvaždavimo vardo kolūkyje žemės ūkio bei pramonės ekonomikos rateliui vadovaus rajono žemės ūkio inspekcijos ag- ronomė J. Juozelaitienė.

Bet naujaisiais moks-

Anykščių rajono Darbo žmonių deputatų tarybos deputatų žiniai

Anykščių rajono DZDT vykdomasis komitetas praneša, kad 1960 m. rug- sėjo mėn. 27 d. 12 val. Anykščiuose, kino „Pergalė“ patalpose (Billūno g-vė Nr. 23), šaukiama Anykščių ra- jono Darbo žmonių deputatų tarybos penktojo šaukimo dešimtoji sesija.

Sesijai patelkiami svarstyti šie klausimai:

1. Dėl rajono vartotojų kooperaty- vų sąjungos darbo aptarnaujant ra- jono gyventojus.
2. Dėl priešgaisrinės apsaugos su- stiprinimo rajone.

ANYKŠČIŲ RAJONO DZDT VYKDOMASIS KOMITETAS

rajoninė
BIBLIOTEKA

Visą šalį proletarai, vienykitės!

KOLEKTIVINIS DARBAS

LIETUVOS KP ANYKŠČIŲ RAJONO KOMITETO
IR RAJONO DZD TARYBOS ORGANAS

1960 m.

rugsėjo

22 d.

Ketvirtadienis

Nr. 77 (1164)

KAINA 15 KAP.

Eina nuo 1948 m.

MES UŽ TAIKĄ

Plačioje Tarybų šaly- je nėra žmogaus, kuris neskaitytų laikraščiuose išspausdintos medžiagos, neklausytų radijo prane- šimų apie TSRS Minist- rų Tarybos Pirmininko drg. N. Chruščiovo va- dovaujamos tarybinės de- legacijos kelionę į SNO Generalinę Asamblėją. Drg. N. Chruščiovas iš Asamblėjos tribūnos visų dorųjų pasaulio žmonių vardu tars karui „Ne!“, išreikš mūsų šalies dar- bo žmonių troškimą tai- kliai gyventi su viso pa- saulio tautomis.

Mes, Troškūnų viduri- nės mokyklos mokslei- viai, linkime draugui Chruščiovui sėkmingos kelionės ir vaisingo dar- bo didžiojoje taikos mi- sijoje.

ONA PESLIAKAITE,
Troškūnų vidurinės
mokyklos abiturientė

Siloso bus užtektinai

Didžiuliam kukurūzų plote sutinkame besidar- buojančius kolūkio staty- bininkus J. Kiškį, A. Pa- tamsį, V. Pukenį ir ki- tus. Jie pakrauna kuku- rūzus į automašinas.

Kai trūksta darbo rankų laukininkystės dar- buose, tenka ir mums pa- likti statybų aikštes.

— pasakoja V. Pukenis. Tolumoje pasigirsta šienapiovių tarškėjimas. Tai Povilas Gindrenas nulma kukurūzų derlių. Pasirodo ne taip jau lengva valvuoti šienapio- vę nuimant kukurūzus, nors Gindrenas kertamo- sios valvuotoju dirba eilę metų.

Soferiai Miškeliūnas, Orlovas ir Meškauskas atvyksta prie silosavimo vietos. Sugaudžia silo- savimo kapoklę, ir užver-

da darbas. Soferiai vos spėja vežti, o statybinin- kai krauti. Per pirmąją dieną darbštūs kolūkie- čiai užraugė apie 60 to- nų siloso. Iš kiekvieno hektaro kukurūzų gauna- ma po 600 cnt žaliosios masės.

J. PAJARSKAS

„Draugystės“ kolūkis

Mokytojai prenumeruoja V. I. Lenino raštus

Rajono mokytojai prenumeruoja ir perka V. I. Lenino raštus. Štai Kunigiškių septynmetės mokyk- los mokytojai visi užsiprenumeravo V. I. Lenino raš- tus. Mokytojai A. Netikšaltė, Kiškytė, Mustelkis jau įsigijo po 20 tomų. Geral V. I. Lenino raštų platini- mas vyksta Burbiškio ir Debeikių vidurinėse mokyk- lose. Šiuo metu V. I. Lenino raštus užsiprenumeravo 69 rajono mokytojai.

A. Bitėnas

ANYKŠČIŲ RAJONO DZD TARYBOS VYKDOMAJAME KOMITETE

Igyvendinti visuotinį mokymą rajone

Rajono DZD Tarybos vykdomojo komiteto po- sėdyje apsvaistytas vi- suotinio privalomo mo- kymo įgyvendinimas ra- jono mokyklose. Nemaža darbą šiuo klausimu at- liko Sventupio, Trumba- tiškio, Voversių, Juško- nių, Kunigiškių apylin- kių vykdomieji komite- tai ir mokytojai, kovoda- mi už visų mokyklinio amžiaus vaikų įtraukimą į mokyklą. Eilė mokyk- lų iš visuotinio mokymo fondų aprūpino mokinius reikalingomis mokslo priemonėmis.

Nemaža padėjo mo- kykloms praėjusiais mokslo metais „Zalgi- rio“, „Levaniškio“, „Svė- dasų“ kolūkiai. „Zalgi- rio“ kolūkio valdyba iš- skyrė lėšas mokinių mai- tinimui.

Bet naujaisiais moks-

lo metais Anykščių mies- to, Būkūnų, Skiemonių, Mikierių apylinkių vyk- domieji komitetai ir jiems priklausančios mo- kyklos dar neužtikrino visų mokyklinio amžiaus vaikų mokymosi. Kai kur mokyklinio amžiaus vai- kų registracijos sąrašai netikslūs, o Valdionių apylinkės vykdomasis ko- mitetas neįtraukė į sąra- šus net 26 vaikų.

Miestų ir apylinkių vykdomieji komitetai, mokyklų mokytojai dar nepakankamai bendrauja su nelankančių mokyk- los mokinių tėvais bei globėjais, nesilima kon- krečių priemonių, kad visi mokyklinio amžiaus vaikai lankytų mokyk- las.

Kai kuriose mokyklo- se turimi labai negausūs visuotinio mokymo fon- dų, o kolūkiai nepadedą juos sudaryti.

Didelių sunkumų įgy- vendinant visuotinio pri- valomojo mokymo įstaty- mą ir kovojant su dar pasitinkančiu mokinių ne- lankomumu yra dar ir to- dël, kad rajono liaudies švietimo skyrius, o taip pat mokyklos neužtikri- na aukšto mokinių pa- žangumo. Praėjusiais mokslo metais rajono mokyklose 753 vaikai liko antramečiais.

Priimtame sprendime dėl visuotinio privalomo mokslo įgyvendinimo ra- jono DZD Tarybos vyk- domasis komitetas įpa- reigojo miestų ir apylin- kių vykdomuosius komi- tetus, liaudies švietimo skyrių, mokyklų vado- vus imtis priemonių, kad visi vaikai artimiausiu metu lankytų mokyk- las, kad kiekvienas pe- dagogų kolektyvas kovu- tų už aukštą mokinių pažangumą, drausmę, antramečystės likvidavi- mą.

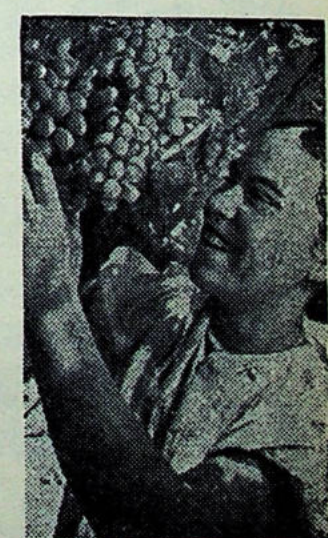
Liaudies švietimo sky- rius ir mokyklų vadovai privalo sudaryti ir pa- pildyti visuotinio moky- mo fondus panaudojant tam iš mokyklinių skly- pų ir pagalbinių ūkių gautas pajamas, steigti mokyklose prailgintos dienos grupes, organi- zuoti karštus priešpie- čius.

Nuo lapkričio 1 d. pra- sidės mokslo metų kal- mo jaunimo švietimo mokyklose. Jau dabar turi būti sudarytos kal- mo jaunimo klasės su pilnu kontingentu moki- nių.

Rajono DZDT vykdo- masis komitetas reko- mendavo kolūkių valdy- boms išskirti pinigines

lėšas visuotinio mokymo fondų sudarymui, padė- ti mokykloms organi- zuoti mokinių maitinimą, išlaikyti mokinius bend- rabučiuose savo lėšomis, įrengti dirbtuves ir pan.

Miestų ir apylinkių Tarybos įpareigosotos ne vėliau lapkričio 1 d. ap- svarstyti visuotinio pri- valomo mokymo įgyven- dinimą savo sesijose.

UZBEKIJOS TSR. Taš- kento srities, Kalnino ra- jono Stalino vardo kolūkis iš 160 hektarų ploto vyn- uogyno surenka po 10 to- nų vynuogių iš ha.

Nuotraukoje: ge- riausia vynuogių rinkėja komjaunulė Z. Nadžimova. K. Rasykovo ir K. Rašidovo (TASS) nuotr.

Drąsiai diegti naujoves, mokytis iš pirmūnų, (Rajono žemės ūkio paroda

PO PAVILJONUS PASIŽVALGIUS

Valkštinėjant po parodą, galima buvo išgirsti tokius lankytojų pokalbius:

— O koks čia naujas augalas?

— O kodėl pas jus tokie geri linai? Kaip gavot tokį gerą rugių derlių?

— Pernai šito augalo parodoj niekas neturėjo, o kur gavot sėklų?

Parodos lankytojai, o ypač žemės ūkio darbuotojai, su didžiausiu susidomėjimu apžiūrėjo kolūkių pasiekimus, gerėjosi turtingais parodos eksponatais.

Daug lankytojų būriavosi prie skoningai apipavidalinto „Gegužės Pirmosios“ kolūkio paviljono. Gegužiečiai augina žemines bulves prieferminiuose sklypuose. Ir štai kokie įdomūs, geri rezultatai. Iš kiekvieno hektaro nuplauta po 625 cent bulvienujų žalsiosios masės silosui ir gauta po 132 cent gumbų. Kai žalia masė nuimama, į bulves paleidžiamos ganytis kiaulės, kurios gerai išrenka gumbus. Brigadininko P. Januškos vadovaujama brigada žeminių bulvių augino kol kas tik 4 ha. Geras derlius, be abejo, rekomenduoja plėsti šios kultūros plotus. Gegužiečių pavyzdžiu turi pasekti ir kiti rajono kolūkiai.

Kai į Anykščius buvo atvykę rokiškėnai tikrin-

ti, kaip vykdomi socialistiniai išpareigojimai, K. Staro vardo kolūkio brigadininkas J. Radzevičius, aprodydamas javus, kalbėjo:

— Rugių derlius šiemet bus nemažesnis kaip 20 cent iš ha.

Patikėjo seno brigadininko žodžiais tada svečiai ar ne, sunku pasakyti. Apžiūrėdami kolūkio paviljono eksponatus, matome, kad kolūkiečiai gerai įvykdė prisilmtus išpareigojimus. Trečioji brigada prikūlė žeminių rugių po 26 cent iš kiekvieno hektaro. Vasarinių kviečių derlius siekia po 22 cent iš ha.

— O mūsų rugiai, — sako brigadininkas St. Tuminskas, — dar geresni. Iš ha gauta po 28 cent. Žirnių prikūliam po 20 cent iš ha.

Labai gerą pašarinių runkelių derlių išaugino kolūkietė Kavoliūnienė. Iš kiekvieno ha ji prikūlė po 480 cent runkelių.

Prie „Pergalės“ kolūkio stendo lankytojai stebėjosi linais. Iš linininkystės pergalečiai šiemet numato gauti daugiau kaip milijoną 200 tūkstančių rublių pajamų. Povilo Dapkevičiaus brigada išaugino labai gerą linų derlių 18 ha plote. Netoli atsilikio ir kalmynai žda-

noviečiai. Jie šiemet iš kiekvieno linų hektaro gauna po 4,8 cent sėmenų. Gerus derlius parodoje demonstravo A. Petronio, P. Matulio vadovaujamos brigados.

— O kodėl šis paviljonas toks pustutis? — stebisi lankytojai prie „Kelių į komunizmą“ kolūkio eksponatų, kurių vos ketvertas teatveža. Argi jokių pasiekimų neturi kolūkiečiai, sąžiningai dirbę visus metus? Matyt, kai kas tiesiog patinęjo sudaryti diagramas, atrinkti į parodą tai, kas geriausia.

— O, ir „Laisvas artojas“ šįkart atvažiuo į parodą, — nustemba lankytojai.

Ir kas gero, kad šalia eksponatų įrengta geriausių kolūkio žmonių foto vitrina. Jono Verblausko brigada demonstravo gerą žeminių javų derlių. Kolūkiečiai iš kiekvieno ha rugių prikūlė po 19,5 cent grūdų. Stepo Žekonio vadovaujama brigada išaugino 193 cent cukrinių runkelių kiekviename hektare, gavo po 21,5 cent žeminių kviečių iš ha.

Daugelio kolūkių paviljonuose centrinę vietą užima augalai, prieš metus augę tik bandymo stoties sklypuose. J. Zemaitės vardo kolūkio paviljone buvo demonstruojami pašariniai kopūstai, kurie davė iš ha net po 300 cent žaliosios masės. Juos augino kolūkietė Elena Sulskienė. O pašarinių runkelių ji gavo po 380 cent iš kiekvieno ha 3 hektarų plote.

Cerniachovskio vardo kolūkio paviljone buvo parodytas sėklinių dobilų auginimas ir derlius. 20 ha plote kolūkiečiai gavo po 1,5 cent sėklos iš kiekvieno ha. Tai J. Čepėno vadovaujamos brigados pasiekimai.

„Paryžiaus Komunos“ kolūkio paviljone centrinę vietą užėmė foto stendai, pasakojantys apie visuomeninių pastatų statybas ir kolūkio elektrifikaciją. Auginant grūdines ir kitas kultūras, visur dominavo Antano Rimkaus vadovaujama brigada, gavusi aukščiausius derlius.

Labai visiems lankytojams patiko rajono mokyklų paviljonai. Jaunieji Anykščių I septynmetės, Gečlonių aštuonmetės mokyklų, Viešinių vidurinės mokyklos mūštininkai demonstravo parodoje išvestas naujas augalų veisles. Ypač

turtingas įvairiomis daržovėmis buvo Debeikių vidurinės mokyklos mičiūrininkų paviljonas.

Jeigu prieš keletą metų rajono kolūkiečiai galėdavo pasididžiuoti tik gyvulininkyste, tai dabar ir iš laukininkystės gaunamos didžiulės pajamos.

„Anykščių šilėlio“ kolūkio stendas atrodė kuklus. Eksponatų jame labai nedaug. Dėl to galėtų priekaištauti kolūkio valdybai. Bet stende iškabintos diagramos kalbėjo daugiau, negu specialiai parodai atrinkti eksponatai.

— Dūpės — patikimiausia trąša, — pasakoja žemdirbiams kolūkio pirmininkas Pr. Juodvalkis.

— Jomis ir tvartus krenkiame. Kompostą gamyba mūsų kolūkyje nenutrūksta ištisus metus. Kasmet paruošiamo po 3.000–5.000 tonų vietinių trąšų. Kompostų užtenka visoms kaupiamosioms kultūroms, kukurūzams, o po jų, žinia, ir javai gerai dera.

Praėjusiais metais kolūkis prikūlė po 15,5 centnerio grūdų iš kiekvieno hektaro. Šiemet žemdirbiai išpareigojo išauginti po 16 centnerių grūdų.

— Matyt, išpareigojimą viršysime, — džiugiai pareiškia Pr. Juodvalkis.

Kai javai gerai dera, tai ir fermose reikalai sėkmingai klostosi. Kolūkis pirmauja pieno gamyba. Iki metų pabaigos čia numatoma pagaminti po 400 centnerių pieno. Iki išpareigojimo įvykdymo trūksta tik 82 centnerių, o karvių pienoingumas nemažėja.

„Vienybės“ kolūkis irgi gražų derlių išaugino. E. Budrevičienės brigada 12 ha plote prikūlė po 22 centnerius žeminių kviečių iš kiekvieno hektaro, o V. Bulio brigada — net po 29 centnerius rugių.

— Žiemkenčius sėjame gerai įdirbtose ir patręstose dirvose, — pasakoja V. Bulys. — O svarbiausia — nesuvėluoti sėjos. Šiuo metu jau baigėme sėti žiemkenčius.

Svėtyriečių pasididžia-

vimas — linai. Ši kultūra tikrai puikiai užderėjo. J. Dimono brigados kolūkiečiai prikūlė net po 7,4 centnerio sėmenų iš kiekvieno hektaro. Gražus ir linų pluoštas.

— Linus baigiamė klojėti, — kalbėjo lankytojams „Svėtyrio“ kolūkio agronomas Alg. Šakėnas.

Iš linininkystės kolūkis numato gauti daugiau kaip 600 tūkstančių rublių pajamų. Diagrama rodo, kad praėjusiais metais svėtyriečiai gavo iš kiekvieno hektaro linų po 15 tūkstančių rublių

ūkis gavo daugiau kaip 45 tūkstančius rublių pajamų, o juo užsėta tik 3 hektarai. Vadinas, kiekvienas hektaras daugiamečio lubino davė net 15 tūkstančių rublių! Kaip tai pasiekta?

— Visai paprastai, — atsako kolūkio agronomas P. Bagdžiūnas. — Ši lubiną pasėjome vėjo pustomuose smėlynuose, kur joks jervas nesitiekia derėti. Jokios ypatingos priežiūros jis nereikalauja. Tik reikia žiūrėti, kad lubinas nepernoktų. Kai tik pradeda žydėti jo viršūnės, o apatinės ankštys ruduoja, lubiną nupiauname ir sukrauname į žaiginius. Išdžiūvusį lubiną kuliame tam pertvarkyta kuliama, kad nesutrupėtų grūdai. Šiemet iš kiekvieno hektaro kolūkis prikūlė po 1.534 kilogramus lubino.

— Lubino naudingumu ir mes įsitikinome, — pasakoja Mičiurino vardo kolūkio agronomas St. Piskarskas.

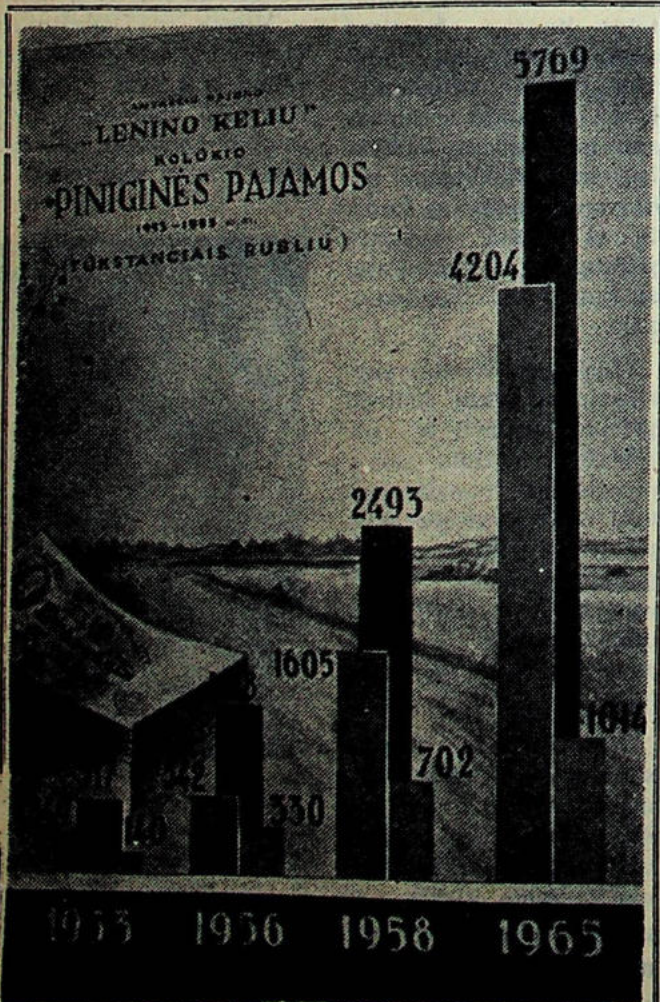
Alg. Skardžiaus brigadoje buvo pasėta 4 hektarai vengriško lubino. Iš hektaro gauta po 512 centnerių žalsiosios masės. Vietinis saldusis lubinas irgi gerai užderėjo — po 420 centnerių silosos iš kiekvieno hektaro lubino pagaminata.

— Kaip matote, smėlėtose žemėse lubinas ir pašaras, ir trąša, — pastebi St. Piskarskas.

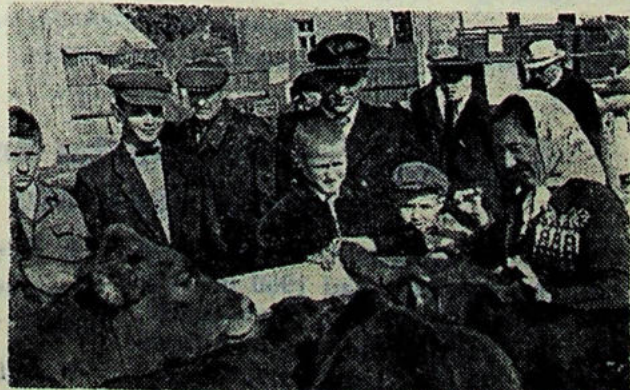
Šių kultūrų auginimu turėtų susirūpinti ir kiti kolūkiai, kuriuose yra nederlingų, smėlėtų žemių.

Džiugu parodoje pastebėti, kad kolūkiečiai vis labiau pradeda domėtis pagalbinėmis žemės ūkio šakomis — daržininkyste, sodininkyste ir kitomis.

Vėl tenka paminėti „Draugystės keliu“ kolūkį. Jame stropiai prižiūrima 0,5 hektaro seno sodo. Iš jo manoma gauti net 30 tūkstančių rublių pajamų. Štai kur akivaizdi nauda! Neveltui (Nukelta į 3 psl.)

„Lenino keliu“ kolūkio diagramos vaizdžiau už eksponatus kalbėjo apie kolūkio turtingumą ir jo ekonomikos augimą.

Prie „Pergalės“ kolūkio verselių būriavosi ir seni, ir jauni. Jų augintoja C. Strolaitė (dešinėje) turėjo ką papasakoti. Jos prižiūrimi verseliai per parą priauga net po kilogramą.

įvykdyti septynmečio planą per 4-5 metus! ir Derliaus šventę)

Tai bent kukurūzai! Lyg medį tenka kopti, jei viršūnę pasiekti panorai.

(Atkelta iš 2 psl.)

Šiemet kolūkis užsiplanavo užveisti 5 hektarus launo sodo. Kas metal numatoma jį plėsti. Girtinas ir „Puntuko“, „Svyturio“, „Svėdasų“ ir kai kurių kitų kolūkių rūpinimasis sodininkyste. Dar geriau būtų, kad ateinančiais metais kiekvienas kolūčio vadovas teltarautųsi pas draugą: kiek gi sodų turite?

O sodininkystei vystyti galimybės yra. Šiemet Anykščių medelynas parduos 82 tūkstančius valsmėdžių ir valskrūmių sodinukų — 17 tūkstančių daugiau, negu pernai.

O kokie bitininkystės reikalai? Tik vienas „Svėdasų“ kolūkis gali pasigirti. Jis šiemet bityną praplėtė 20 ir turi 62 šeimas bičių. Nors bitėms buvo nepalanki vasara, bet iš bityno kolūkis gavo apie 10 tūkstančių rublių pajamų. O ką šiuo klausimu daro kiti kolūkliai. **Lieka**

klaustukas...

Pašarinės kultūros užėmė svarbiausią vietą parodoje.

Kaip tikras „laukų karalius“, viduryje alkštės, puikavosi kukurūzai. Kiekvienas parodos lankytojas stebėdavo prie „Pergalės“ ir „Paryžiaus Komunos“ kolūkių kukurūzų. Jie — aukščiausieji iš visų. Net po 4 metrus aukščio siekia.

Iš kiekvieno hektaro šių kolūkių žemdirbiai išaugino po 1000—1050 centnerių žaliosios masės. Būdinga, kad gerus kukurūzus išaugino ir tie kolūkliai, kurie anksčiau nemokėdavo jų auginti. Štai „Skiemonių“ kolūčio kukurūzų grandininkas J. Vitkūnas 10 ha plote gavo po 1050 centnerių žaliosios masės iš hektaro. Po tiek pat kukurūzų žaliosios masės gavo ir Ant. Mikuckas iš „Svėdasų“ kolūčio. 800 centnerių kukurūzų siloso iš kiekvieno hektaro užraugė „Aukštakalnio“ kolūčio brigadininkas N. Strolia. Kukurūzai tapo nepakeičiama pašarinė kultūra.

Vis labiau kolūkliai rūpinasi ir kultūrinių pievų bei ganyklų įrengimu. Štai „Skiemonių“ kolūkis turi įrengęs daugiau kaip 100 hektarų kultūrinių pievų. J. Maslausko brigada iš kiekvieno hektaro priplovė po 200 centnerių žolės. Kultūrinės pievos sėkmingai įrengiamos „Levaniškio“, Mičiurino vardo, Puškino vardo ir kituose rajono kolūčiuose.

Deja, dar negalima pagirti „Ažuolo“, „Diktarių“, „Sviesos“ ir kai kurių kitų kolūkių. Nors juose stokojama pašarų, bet kultūrinių pievų ir ganyklų įrengimo klausimas sprendžiamas lėtai. Ažuolėčiai pievas įdirba nekokybiškai, sėja žolės gerai nenusausintuose raistuose. Jie neturėjo kuo ir parodoje pasididžiuoti.

Šia proga tenka pakalbėti ir apie valzdinę agitaciją kolūčiuose. Kokia ji yra, labai valzdžiai atspindėjo parodoje.

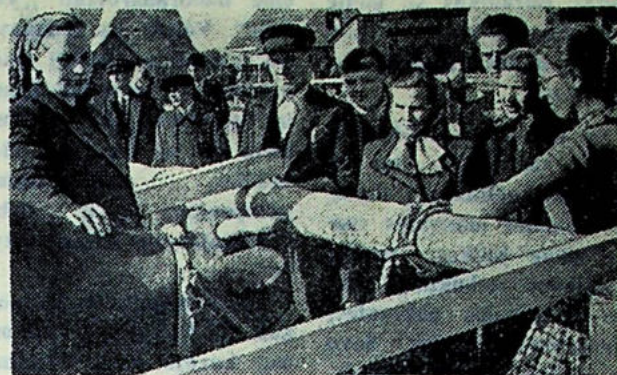
Štai „Surdegio“ kolūčio stendas. Gražu jį pažiūrėti. Valzdžios diagramos, grafikai rodo, ką kolūkis pasiekė per anuosius septynmečio metus, kokios perspektyvos numatytos. Viską apibendrina šūkis „Tėvynės garbei — laimėti žmogaus“. Nereikia po stendą klajoti akimis ir ieškoti rezultatų. Metei žvilgsnį — ir viskas aišku. Matyt, ir kolūkyje

valzdine agitacija gerai rūpinamasi.

Gražus ir „Lenino keliu“ kolūčio stendo apipavidalinimas.

Prieš parodą ne-reikėjo mums plėsti plakatų ir diagramų, — pastebi kolūčio pirmininkas A. Slavenskas. — Viską surinkome iš brigadų, fermų, kolūčio kontoros, ir, prašau, žiūrėkite į mūsų laimėjimus ir planus.

Idomiai ir skoningai stendus apipavidalino ir, aišku, rimtai rūpinasi valzdine agitacija K. Staro vardo „Vienybės“, „Draugystės keliu“, „Už taiką“ kolūkliai. Tenka pagirti ir „Gimtosios žemės“, „Laisvo artojo“ kolūkius, Troškūnų tarybinį ūkį, kurie neapsiribojo eksponatų išdėstymu. Savo stenduose mi-

— Iš karvės „Kalpos“ primelžiū po 4500 kilogramų pieno per metus, — aiškina lankytojams Troškūnų tarybinio ūkio karvių melžėja-pirmūnė G. Zarskutė. — Iš kiekvienos karvės šiemet jau gavau po 2300 kg pieno.

nėtų ūkių vadovai išskalbino geriausių kolūkiečių ir darbininkų nuotraukas, parodydami, kas gamina visas gėrybes.

Zemės ūkio paroda parodė, kad antraisiais septynmečio metais rajono žemdirbiai pasiekė

gražių laimėjimų. Bet dar yra ir nemažai trūkumų. Tie, kas matė parodą, turi stengtis joje parodytas naujoves įdiegti savuose kolūčiuose, ieškoti naujų būdų ir rezervų žemės ūkio produktų gamybai didinti.

ŽEMDIRBIAI ŠVENČIA

Nugirgždėjo vežimai, nuriaumojo per laukus traktoriai, tempdami į klojimus pakrautas naujuoju derliumi priekabas. Pilkos dirvos pražydo žiemkenčių daigų mėliu ir sodria žemėnų žaluoma. Liūtimis ir darganomis slautėjusi vasara pavargo ir, jausdama vis drąsėjančius artėjančio rudens žingsnius, pritilo, nubraukė drumstų debesų garbanas ir, tartum atsisveikindama su dar žaliuojančia žeme, pažvelgė į laukus alsiu vėstančios saulės žvilgsniu.

Atsikvėpė gimtųjų laukų artojas. Atsikvėpė ne todėl, kad užėjo ilgai laukta giedra, o kad derlius jau pastogėse, kad visų metų triūso nei darganos, nei liūties nebesunaikins.

Geras, puikus paprotys ruošti Derliaus šventę. Ir kasmet vis turiningesnę, išpūdingesnę. Pažiūrėk šventinio žemdirbių karnavalo ir pamatysi, kuo dabar gyvena, kuo alsuoja mūsų naujasis socialistinis kaimas.

Karnavalinėje kolonoje slenka mašinos, kuriose valzduojamas žemdirbių triūso išaugintas derlius, parodoma, kaip neatpažįstamai pakito, pagerėjo kolūkiečio gyvenimas, siekia planai.

„Septynmetį per 4—5 metus“ — tai šūkis, kuriuo gyvena visi rajono kolūkiečiai. Septynmetis tarybiniam žmogui reiškia ne tik didžiulį žemės ūkio ir pramonės pakilimą, bet ir neišmatuojamą kiekvieno dirbančiojo gyvenimo pagerėjimą. Ir todėl, kai kolonoje pasirodo „Anykščių šilelio“ kolūčio melžėjos, „Pergalės“ kolūčio klauilių fermos darbuotojai su pereinamosiomis Rau-

donosiomis vėliavomis, darbo draugai, tolimi ir artimi kaimynai pasitinka juos ne tik nuoširdžiais sveikinimais ir linkėjimais, bet ir pasiryžta dirbti savo darbo bare dar geriau, kad patys iškotytų garbingą pirmūnų vėliavą.

Pakito gyvenimas. Paplatėjo kolūkiečių akiratis. Dabar žemdirbys domisi ne tik kas vyksta kolūkyje, o ir viskuo, kas dedasi Žemės planetoje ir begalinėse kosmoso erdvėse.

Štai, mičiuriniečiai pavaizdavo tarybinę raketą, nutrenkusią amerikoniškąjį šnipinėjimo lėktuvą „U-2“ ir nesulaikomai skriejančią į beribes Visatos platybės. Taip simboliškai jie atvaizdavo tarybinės taikos politikos triumfą ir išsigimusių, nuo savo kruvinų nusikaltimų išprotėjusio amerikoniškojo imperializmo neišvengiamą krachą. O štai Puškino vardo kolūčio kolūkiečiai pavaizdavo visiems, kas pergyveno praėjusį karą, atmintiną valzdį: nykioje lygumoje styro apsilupinėję, surūdijusiais šalmais apkarstyti kryžiai. Tokio likimo susilaukė svastikuotieji žmogėdros hitleriniai fašistai, tokia baigtis laukia ir nepribaigtų revanšistų, valruojamų ir įkvepiamų Adenauerio tipo, krupų, tysenų ir kitų mirties fabrikantų liokajų.

Ir vėl mašinos, papuoštos diagramomis ir gvaisiais paveikslais. Vėl darbo pergalių demonstracija. Vėl trumpais, griežtais lozungais nubrėžtos ateities gairės. Dėl jos, dėl šviesios ateities darbuojasi mūsų socialistinio kaimo darbo žmonės. Ir ji priklauso tiems, kurie kasdieniniame darbe tiesia kelius į komunistinę ateitį.

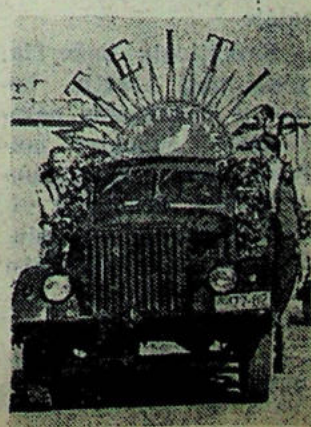

NUOTRAUKOSE:

(viršuje) dėdė Derlius palydimas kolūkinio laukų raitužėlių; (dešinėje) — septynmečio planus įvykdysim pirma laiko, — pasiryžę surdegiečiai; tikras „laukų karalius“ Cerniachovskio vardo kolūčio automašinoje; — laukus aparsim ir apakėsime plieniniais žirgais, — sako „Aušros“ kolūčio kolūkiečiai; pabaigtuvių vainiką puošė „Ateities“ kolūčio karnavalinę automašiną.

V
A
I
Z
D
A
I

IŠ KARNAVALO

PAŽANGUS
JAV LIETUVIŲ
VEIKĖJAI

Amerikoje gyvenantis dailininkas ir poetas Rudolfas Baranikas su melle prisimena vaikystės ir jaunystės metus, prabėgusius Lietuvoje.

— Kas augo Anykščiuose, — sako jis, — tas negali būti nelinkęs į meną. Dar būnant mokyklos suole, mane kažkas traukė apdailuoti stebuklingo grožio šventosios pakrantės, nuostabiuosius šilus. Savo pirmuosius poezijos bandymus su drebanti širdimi nešiau parodyti rašytojui Vieniui-Zukauskui, ir jis paskatino mane mokytis, kurti, mylėti žmones ir jų darbą.

Rudolfas Baranikas, gimęs 1920 metais, mokėsi Anykščiuose, o vėliau Kaune. 1938 metais išvyko į JAV. Įsikūręs Čikagoje, jis

įsitraukė į pažangių Amerikos lietuvių gyvenimą, ėmė bendradarbiauti „Vilnyje“. Vėliau jis redagavo šio laikraščio pirmąjį žinių puslapį ir savaitinį meno ir literatūros skyrių. Tuo metu jis ne tik rašė eilėraščius, publicistinius straipsnius, bet ir dirbo vaizduojamojo meno srityje.

1943 metais R. Baranikas, JAV kareivio uniforma, kovoja prieš hitlerinę Vokietiją. Grįžęs iš karo, jis savo kūryboje dar tvirtiau gina paprastų žmonių reikalus. Jį vienodai jaudina Niujorko bedarbio ir Italijos bėžemio dalia, Čikagos gatvės merginos ir Japonijos rikšos skaudus likimas. Savo realistinėje poezijoje ir publicistikoje R. Baranikas įsitikinęs internacionalistas.

Po karo jis vėl dirba „Vilnyje“, lanko Čikagos meno instituto vakarinius kursus. Vėliau išvyksta į Niujorką, kur studijuoja tapybą akademijoje. Vedęs jauną dailininkę amerikietę May Stevens, jis kartu su žmona išvyksta toliau studijuoti tapybos į Paryžiaus akademiją. 1951 metais, grįžęs į JAV, apsigyvena Niujorke. R. Baranikas šalia tapybos rašo eilėraščius, apsakymus, straipsnius meno klausimais.

R. Baraniko, o taip pat jo žmonos kūriniai išstotimi parodose Miunchene, Helsinkyje, Niujorke, Vašingtone ir kt. miestuose. Labai teigiamai jaunųjų dailininkų kūrinius, eksponatus Paryžiuje įvertino

vienas L. Aragono redaguojamas žurnalas. R. Baranikas buvo priimtas į Amerikos dailininkų sąjungą.

Tapyboje žmona ir vyras Baranikai pasirenka visuomeniškas, aktualias temas. Tačiau, jeigu R. Baranikas grožinėje literatūroje stovi realistinėse pozicijose, tai dailėje nemaža jo kūrinių yra „moderninio“ meno pavyzdžiai.

R. Baraniko eilėraščiai, kuriuos čia skelbiame, savo eiliavimu yra mums neįprasti ir saviško lygio, bet įdomūs, kaip JAV pažangiosios lietuvių poezijos faktas.

BULGARIJOS LAU-
DIES RESPUBLIKA. Tol-
buchino srities Dimitrovo
vardo gamybinio žemės
ūkio kooperatyvo narys
Jordanas Atanasovas —
geriausias ūkio piemuo.

Nuotraukoje: J.
Atanasovas.
S. Nenovo (BTA) nuotr.

Gamta, medžioklė,
žūklė

Neterškime vandenų

Kai kurių kolūkių pirmininkai dažnai pamerkia linų šiaudelių upe-
liuose, prūduose, eže-
ruose, tuo smarkiai už-
teršdami vandenį ir iš-
nuodydami žuvis. Taip
šalis metais jau padarė
„Anykščių šilelio“ kol-
ūkis, pamerkęs linus
Niūronių kalmo liūnuose,
susisiekiančiuose su
Sventosios upe, ir „Per-
galės“ kolūkis, iškasęs
duobes linams merkti tie-
slog Rubikių ežero
švendrynuose.

Linmarkas, atrodo, pa-
sidaryti nesunku. „Bol-
ševiko“ kolūkis išsikasė
balotoje pievoje duobes
ir metal iš metų jose
mirko linus, niekam ne-
darydamas nuostolių.
Gamtos apsaugos ins-
pekcija kolūkių vadovus,
kurie leidžia teršti van-
denį, baus. Bet būtų
daug geriau, jei kiekvie-
nas kolūkio vadovas pats
rūpintų vandens apsau-
gą. S. TALEIKIS,
gamtos apsaugos
inspektorius

PIRKEJŲ DEMESIUI

Anykščių raikopsąjunga parduoda standar-
tinius karkasinius namus. Vieno namo kaina
10.600 rub. Pagalbinės medžiagos bus atleidžia-
mos atskirai.

RAIKOOPSĄJUNGOS VALDYBA

MEDZIOTOJŲ ŽINIAI

Š. m. spalio mėn. 5 dieną Anykščių invalidų
namų teritorijoje bus pravedama medžioklės
šunų apžiūra.

Sportas

Zoninės krepšinininkų varžybos

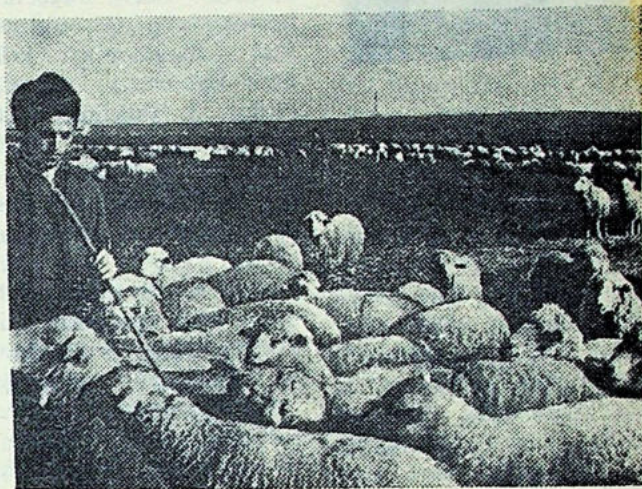
Pirmadienį Anykščiuose prasidėjo zoninės krepšinio varžybos, kuriose dalyvauja Zarasų, Utenos, Ignalinos ir Anykščių moterų ir vyrų rinktinės.

Pirmąją dieną Zarasų moterų rinktinė po atkaklios kovos nugalėjo Ignalinos krepšinininkes. Mūsų moterų rinktinė kovojo su Utenos krepšininėmis. Anykštietės pralaimėjo rezultatu 29:15.

Zarasų vyrų rinktinė nugalėjo Ignalinos krepšinininkus rezultatu 47:23.

Ziūrovali nekantraudami laukė mūsų vyrų pasirodymo. Jų varžovais buvo uteniškiai. Nuo pirmųjų žaidimo minučių užtikrintai pirmąja anykštėnais, laimėdami pirmą kėlinį rezultatu 38:18. Antrame kėlinyje mūsų krepšinininkai sukovoję dar ryžtingiau ir laimėjo rungtynes rezultatu 85:31.

J. Pajaujis

„Jie ruošiasi sudaryti seimas“

Anykščių metrikacijos biure gauti pareiškimai sekančioms santuokoms registruoti:

1. Rukšos Juozo, Aniceto s., gyv. Anykščių raj., Rukšų kalme, su Andrikonyte Anele, Antano d., gyv. Anykščių raj., Rubikių apyl., ir kalme.
2. Vitkūno Mečislavo, Antano s., gyv. Anykščių raj., Juškonų apyl., Bliekių kalme, su Klieslyte Angele, Stasio d., gyv. Anykščių raj., Juškonų apyl., Klevėnų kalme.
3. Rudoko Jurgio, Juozo s., gyv. Anykščių raj., Bikūnų apyl., Anykščių vienklėmyje, su Pasmokalte Ona, Jono d., gyv. Anykščių raj., Vikiūnų apyl. ir kalme.

Santuokos bus registruojamos 1960 m. spalio mėn. 9 d.

Už redaktorų Č. BYTAUTAS

Kino teatre „PERGALĖ“
žiūrėkite kino filmus:
rugsėjo 22-23 d. d.

„ILŽĖ“,

rugsėjo 24-25 d. d.

„Svajonės išsipildo“

Anykščių raikopsąjunga superka rudeninį ir žieminių atmainų obuolius. Vaisiai turi būti nekrėsti, neapdaužyti, o rašyti, standartiniai I ir II rūšies.

Už 1 kg standartinių I-mos rūšies obuolių mokama 2 rb., už 1 kg standartinių II rūšies obuolių — 1 rb.

Raikopsąjungos paruošų skyrius superka ir spanguoles. Už 1 kg moka 4 rb.

Smulkesnę informaciją obuolių supirkimo reikalui galima sužinoti Anykščių raikopsąjungos paruošų skyriuje arba telefonu Nr. 161.

Paruošų skyrius

RUSIJOS KARYS

Tiuringijos kalvų-miškų pasienyje
Tave pirmą kartą aš sutikau:
Milinė pilka, platus diržas
Ir automatas, — ilsis pagaliau.

Stebėjai mano lengvą karabiną
Ir uniformą iš puikios drobės.
Ir kaip aš lenktis net norėjau
Tavajai, — pilkajai, — garbės...

Apyseis buvai. Valstietis Viazmos.
Ir rusiškas kaip Volga rusiška.
Be žodžių spaudžiau ranką tavo.
Pūslėta ji, kieta, dora...

GIMTAJAI ŠALIAI

Tarp lygių laukų vingiuojas kelias,
Ir purienos žydi užu klonio.
Tyliai dirvoną verčia arklas...
O tu, gimtoji šalele manol

Apleidau tave,
Atlanto bangos
Lietuviškas dainas niūniavo.
Ir vėjui kilus,
Plačios marios
Tavals rugių laukais lingavo.

Zemės rutulio kitoje pusėj
Man artima lieki, gimtine.
Lai laisvą kraštą
Ir laisvą liaudį
Gaubia Lietuvos mėlynė.
(Iš „Tiesos“)

Pasikalbėjimai antireliginėmis temomis

AR YRA DIEVAS?

(Tęsinys. Pradžią žiūr.
Nr. 76 (1163))

Religija ir moralė

Religijos šalininkai dažnai sako, kad žmogus, jeigu jis netikėtų dievu, negalėtų mylėti, draugauti, būti doras — jis būtų amoralius. Tačiau, kaip rodo istorija, pavyzdžiui, viduramžiais daugybė žmonių žuvo dėl plėšikiškų kryžiaus žygių, kurių tikslas, pasak klerikų, buvo vardan dievo šlovės užkariauti „viespaties kapą“ Jeruzalėje.

Krikščionių bažnyčia, apkaltinusi ereziją, kerais ir panašiomis nesąmonėmis, sudegino laukuose, supūdė kalėjimuose šimtus tūkstančių visiškai nekaltų žmonių. Vien tik Ispanijoje balsi katalikų bažnyčios policinė organizacija — „švenčiausioji inkvizicija“

ja sunaikino apie tris milijonus žmonių. Gal būt, tai taip pat kilnos moralės pavyzdys? Bažnyčia pateisindavo ir šventindavo visus kruvinus karus. Ir dabar Vakaruose dar tebėra bažnyčios veikėjų, kurie mielai laimintų atomines skerdynes prieš „ateistinio komunizmo“ šalis.

JAV prezidentas Eizenhaueris ir kiti Amerikos vyriausybės veikėjai savo kalbose dažnai pareiškia, kad jie tiki dievu. O savo politikoje ir praktikoje jie pateisina šnipinėjimą ir ardumą velklą prieš tarkin-
gas šalis, kursto „šaltąjį karą“.

Ar bereikia pateikti dar pavyzdžių, norint įrodyti, kad religija neturi nieko bendro su tikru humanizmu, do-
rovingumu, su melle žmonėms?

Tarybų valdžios me-
tais mūsų šalyje išgus-

dyti milijonai puikių, kilnių, sąžiningų žmonių. O juk mes jiems jokių religinių idėjų neskiepijome, jokių dievų jie netikėjo. Pakanka priminti neturintį pavyzdį keturių jaunų tarybinių jūrininkų didvyriškumą — jie išbuvo atvirame vandenyje 49 dienas be vandens ir maisto. Argi juos išgelbėjo dievas? Ne, valia, ištermė, atkaklumas. Jeigu šie žmonės būtų pasikliovę „dievo valia“, jie būtų būtinai būtę žuvę.
(Bus daugiau)